

cb

Bibliotheek
Proefstation
Naaldwijk

A
1
S
81

STATION VOOR DE GROENTEN- EN FRUITTEELT ONDER GLAS,
TE NAALDWIJK.

W.Verheul in kas 5,1952.

door:

D.v.Staalduine.

Naaldwijk, 1955.

223 1816

a
117
801

125170 "1952"

PROEFSTATION VOOR DE GROENTEN EN FRUITTEKST ONDER GLAS TE NAALDIJK.

W. Verheul in kas 5. 1952.

Bibliotheek
Proefstation v. d.
Groentea- en Fruitteek o. glas
Naaldwijk

Inleiding.

In het Verslag W. Verheul in kas 5 1951 werd medegedeeld dat de productie van W. Verheul op Black Alicante (in het verslag "W. Verheul kas 5 1951" werd abusievelijk Frankenthaler als onderstam genoemd) bij een snoei op 2 á 3 knoppen door onvoldoende trossen zeer laag was. Bij de snoervorm was evenwel de vruchtbaarheid aanmerkelijk beter dan bij de leggervorm. Dit was vnl. een gevolg van de grotere vruchtbaarheid van lange twijgen in de kop van de bomen.

Om over de gehele kas de vruchtbaarheid te verhogen werden in het najaar van 1951 de twijgen op 5 knoppen gesnoeid.

Verdeling van de bomen.

De verdeling van de bomen was ongeveer gelijk aan vorig jaar. Het aantal snoerbomen bedroeg aan de Oost-en Westzijde 14, het aantal leggerbomen aan de Oost-en Westzijde resp. 13 en 14. Ten opzichte van 1951 was er 1 boom aan de Westzijde op het snoeren vak uitgevallen.

Voor de verdeling van de kas in 2 legger-en twee snoervakken en het aantal bomen per vak zie men bijlage 1.

Aantal trossen.

Het aantal trossen is bij de snoerbomen per snoer opgenomen. Er zijn n.l. enkele bomen welke 2 snoeren per boom hebben. Bij de leggerbomen werd het aantal trossen geteld, die per boom aan een bepaalde legger voorkwamen. Er zijn bij de leggervorm n.l. bomen die verschillende gedeelten van leggers vullen.

a. Leggerbomen.

Op de bijlagen zijn de aantallen van de trossen bij de leggervorm vermeld. De aantallen zijn per poot opgenomen, waarbij een verdeling is gemaakt voor het aantal per legger.

Aan de oogstzijde was het gemiddelde aantal trossen per poot 20.3 en aan de Westzijde 22.5 Het aantal trossen per boom bedroeg aan de Oostzijde gemiddeld 8.2 en aan de Westzijde 9.6

In vergelijking met 1951 is er aan de Oost-en Westzijde een gemiddelde toename van het aantal trossen van resp. 140 en 180 %.

Evenals vorig jaar bleek dat in 't algemeen de scheuten die uit de 5e knop of hoger zittende knoppen ontstonden vruchtbaar waren. De bovengenoemde aantallen van 20 tot 22 trossen per pootbreedte is nog een te laag aantal om een voldoende productie te bereiken, vooral als we rekening houden met het feit dat er een aantal trossen voorkwam die slechts de helft van de normale grootte hadden.

De productie had voldoende kunnen zijn indien het aantal trossen per pootbreedte minstens het dubbele van dit jaar geweest was.

b. De snoervorm.

Op de bijlagen 4 en 5 zijn de aantallen trossen per snoer vermeld. Aan de Oostzijde bedroeg het gemiddelde aantal trossen per snoer 18,3, aan de Westzijde was het gemiddelde aantal belangrijk lager n.l. 10 trossen. Een verklaring voor dit veel later aantal is niet te geven, daarongeveer op dezelfde wijze gesnoeid was. Het was vorig jaar ook niet waargenomen dat b.v. de bladstand aan de Westzijde tengevolge ^{van} calorose belangrijk minder was dan aan de Oostzijde.

Men gemiddeld aantal van 18,3 trossen per snoer is een ^{de} vredigend aantal, van 10 echter nog belangrijk te laag. Tenopzichte van 1951 is er aan de Oostzijde een toename van 1421 in het aantal trossen aan de Westzijde van 42 %, indien het aantal trossen Black Alicante in beide jaren wordt uitgeschakeld.

Bij de snoeren was ook duidelijk te zien dat aan de bovenste helft van de bomen de meeste trossen voorkwamen. Vendele was dit verklaarbaar omdat in de kop van de bomen i.v.m. verlenging meestal iets langer was gesnoeid dan normaal.

Het aantal trossen aan de 1e, 2e en 3e legger.

Doordat bij de leggervorm het aantal trossen per legger geteld is, is het mogelijk, het aantal trossen aan de verschillende leggers te vergelijken (zie Bijlage 6 t/m 11).

Aan beide zijden is het gemiddeld aantal aan de 1e en 2e legger praktisch gelijk n.l. 6. Aan de 3e legger van de Westzijde is er gemiddeld 1 tros per poot meer dan aan de Oostzijde, resp. 9 en 10 trossen. De parallellen zijn dus wel goed aan elkaar gelijk. Zoals reeds werd opgemerkt kwamen er tussen de 2 vakken met snoerbomen wel grote verschillen in aantal voor.

De 3e legger gaf dus gemiddeld 50 % meer trossen dan de 1e en 2e legger. Dit is wellicht verklaarbaar door de iets langere snoei. Voor de 3e leggers is er n.l. wat meer ruimte beschikbaar dan voor de beide andere leggers.

Samenvattend overzicht.

Op bijlagen 12 en 13 is het aantal trossen per pootbreedte van snoer- en leggerbomen afzonderlijk opgenomen. Uit dit overzicht blijkt duidelijk dat het hogere aantal trossen van de snoerbomen aan de Oostzijde gunstig beïnvloed werd door het extra hoge aantal in poot 5. Indien dit een normaal aantal was geweest was het verschil in aantal trossen tussen de snoerbomen van de Oost- en Westzijde geringer geweest, doch toch nog een verschil van 20 trossen per poot

Zoals reeds eerder werd opgemerkt is het verschil tussen de beide parallel-len leggerbomen gering. Aan de Westzijde kwam gemiddeld per pootbreedte slechts 1 tros minder voor.

De oogst.

Tengevolge van het scheuren en rotten van bessen moet er regelmatig 2 á 3 maal per week vanaf begin Juli tot aan de laatste oogstdatum uitgeknipt worden. Van de aldus verwijderde bessen is geen gewicht bepaald. In het algemeen werd in alle 4 de vakken in dezelfde mate hiervan hinder ondervonden. Wel was de tendens aanwezig, dat bij trossen waarvan de bessen groot tot zeer groot waren het scheuren, rotten wat sterker optrad.

De oogst begon 17 Juli en eindigde 26 Augustus. De meeste druiven werden in de 2e helft van Augustus geoogst, vooral op de laatste oogstdatum.

Op bijlage 14 is er een overzicht gegeven van de productie per vak. De opbrengst van het vak snoerbomen aan de Oostzijde is $2\frac{1}{2}$ á 3 x zo hoog als van de andere vakken, die naar verhouding onderling niet veel verschilden in opbrengst. Een opbrengst van 18.6 kg aan de Oostzijde bij het vak snoerbomen is zeer bevredigend. Dit komt overeen met ongeveer 100 kg per RR². Hieruit blijkt wel dat de opbrengsten op de andere vakken laag waren.

Op bijlage 15 is een overzicht gegeven van de oogst per vak op de verschillende oogstdata.

Conclusie.

Door de bomen op +5 knoppen te snoeien werd de vruchtbaarheid zowel bij leggerbomen als snoerbomen ten opzichte van 1951 belangrijk verbeterd.

Bij de oogst bleek echter dat slechts op één der 4 vakken de kg opbrengst bevredigend was, op de andere slechts de helft van een normale productie. Om in de komende jaren van een goede opbrengst verzekerd te zijn dient er dus zeer lang gesnoeid te worden. Aangezien het aantal trossen bij de gevolgde snoeimethode op 3 van de 4 vakken nog te laag was, zal er in het najaar van 1952 op 6 knoppen moeten worden gesnoeid.

Bij de leggerbomen dient men zoveel mogelijk oude takken te vervangen door lange twijgen in te leggen.

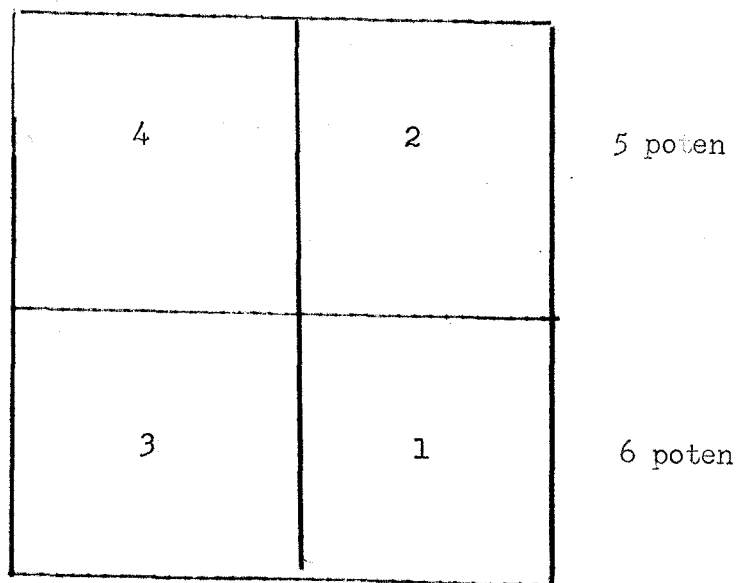
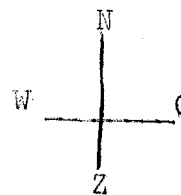
Door het optreden van chlorose tegen te gaan hetgeen dit jaar weer ernstig optred (zie verslag: Chlorose proef druiven 1952.) kan waarschijnlijk ook de vruchtbaarheid toenemen. De proeven die vermeld zijn in "Chloroseproef druive 1952" zullen dan ook hiervoor moeten worden voortgezet. Door een betere bladstand zal de vorming van " vruchtbare " knoppen zeker toenemen.

Naaldwijk, 2 October 1952.

D. van Staaldruine.

Bijlage 1.

Plattegrond.

- 1 Snoer 14 bomen
- 2 Legger 13 bomen
- 3 Legger 14 bomen
- 4 Snoer 14 bomen

Aantal trossen per poot op vak 2. (leggervorm)

		<u>klein</u>	<u>Totaal</u>	
Poot 7	1 ste legger	--	5	
	2 de legger	~~1~~	7	
	3 de legger	<u>--</u>	<u>9</u>	
	Totaal:	1	21	21
Poot 8	1 ste legger	--	7	
	2 de legger	3	13	
	3 de legger	<u>--</u>	<u>9</u>	
	Totaal:	3	29	29
Poot 9	1 ste legger	--	7	
	2 de legger	4	10	
	3 de legger	<u>2</u>	<u>13</u>	
	Totaal:	6	30	30
Poot 10	1 ste legger	2	4	
	2 de legger	--	4	
	3 de legger	<u>1</u>	<u>9</u>	
	Totaal:	3	17	17
Poot 11 pm.	1 ste legger	1	3	Alicante
	2 de legger	3	3	
	3 de legger	<u>1</u>	<u>6</u>	
	Totaal	5	12	<u>9</u>

Totaal 106

Gemiddeld per poot 20,3

Gemiddeld per boom $106 : 13 = 8,2$

Bijlage 3Aantal trossen per poot op vak 4 (leggervorm)

		<u>Klein</u>	<u>Totaal</u>	
Poot 1	1 ste legger	1	2	
	2 de legger	4	9	
	3 de legger	2	15	
	Totaal:	<u>7</u>	<u>26</u>	26
Poot 2	1 ste legger	--	3	
	2 de legger	1	8	
	3 de legger	<u>4</u>	<u>7</u>	
	Totaal:	5	18	18
Poot 3	1 ste legger	2	14	
	2 de legger	2	11	
	3 de legger	<u>1</u>	<u>8</u>	
	Totaal:	5	33	33
Poot 4	1 ste legger	1	12	
	2 de legger	2	3	
	3 de legger	<u>1</u>	<u>12</u>	
	Totaal:	4	27	27
Poot 5	1 ste legger	--	2	
	2 de legger	1	3	
	3 de legger	<u>4</u>	<u>14</u>	
	Totaal:	5	19	19
Poot 6	1 ste legger	1	5	
	2 de legger	--	2	
	3 de legger	<u>0</u>	<u>5</u>	
	Totaal:	1	12	<u>12</u>
		Totaal	135	
		Gem. per poot	22,5	
		Gem. per boom	9,6	

Aantal trossen per snoer op vak 1

Beginnen aan de railskant.

Boom groeit in		Aantal trossen			Boom no	Boom wortelt in .
		Klein	Totaal	Totaal per poot		
Poot 1	als snoer 1	4	11		1	poot 1
	2	1	18		2	
	3	5	19	48	3	
Poot 2	als snoer 4	1	16		4	poot 2 op grens van Voor 2 $\frac{1}{2}$ poot 2 en 3 volgroeit
	5	1	24		4	
	6	2	9	49	5	
Poot 3	als snoer 7	4	14		6	poot 3
	8	3	23		7	
	9	1	13	50	8	
Poot 4	als snoer 10	1	8		8	poot 4
	11	5	17		9	
	12	-	19	44	10	
Poot 5	als snoer 13	4	38		11	poot 5
	14	-	30		11	
	15	2	20	88	12	
Poot 6	als snoer 16	3	10		13	poot 6
	17	1	16		13	
	18	-	24	50	14	
		38	329			

Gemiddeld per snoer 18.3

Gemiddeld per poot 54.8

p N² niet in de berekening verwerkt.

Bijlage 5

Boom groeit in poot no		Aantal trossen			Boom No	Boom wortelt in poot no.
		Klein	Totaal	Totaal per poot		
Poot VII	als snoer 1	1	6		1	op grens tussen poot VI en VII
Poot VII	als snoer 2	3	20		2	Poot VII
Poot VII ^X	als snoer 3	allen matic gr.	21	36	3	Poot VII Alicante
Poot VIII	als snoer 4	1	5		4	Poot VIII
Poot VIII	als snoer 5	2	14		5	Poot VIII
Poot VIII	als snoer 6	-	9	28	6	Poot VIII
Poot IX	als snoer 7	4	12		7	Poot IX
Poot IX	als snoer 8	-	9		8	Poot IX
Poot IX	als snoer 9	2	13	34	9	Poot IX
Poot X	als snoer 10	-	16		10	Poot X
Poot X	als snoer 11	7	19		11	Poot X
Poot X	als snoer 12	-	6	41	12	Poot X
Poot XI	als snoer 13	-	6		13	Poot XI
Poot XI	als snoer 14	-	7		13	Poot XI
Poot XI	als snoer 15	-	-	13	14	Poot XI
Totaal		20	152			

Gemiddeld per snoer 10.-

Gemiddeld per poot 30.4

x 21 trossen Black Alicante zijn

10 trossen W. Verneul.

Bijlage 6.

27/6-152

Aantal trossen per legger op vak 2

Opgenomen vanaf railskant.

Onderste legger

<u>Boom no:</u>	<u>Poot</u>	<u>Lengte van de boom</u>	<u>Aantal trossen</u>		<u>Totaal.</u>
			<u>Kleine</u>	<u>Grote</u>	
15	VII	1 + 2/3 poot	-	5	5
"	VIII	"	-	5	5
22	VIII	1/3 + 1 poot	-	2	2
"	IX	"	-	7	7
25	X	1 poot	2	2	4
				<u>Totaal</u>	<u>23</u>
			Gem per poot		6

Laatste poot gevuld door Alicante 1 kl en 3 totaal.

Bijlage 7.

Aantal trossen per legger.

Opgenomen vanaf railskant Oost.

2 de legger.

<u>Boom No:</u>	<u>Poot</u>	<u>Lengte van de boom</u>	<u>Aantal trossen</u>		<u>Totaal.</u>
			<u>Kleine</u>	<u>Grote</u>	
16	VII	$\frac{1}{2}$ poot	-	-	-
18	VII	$\frac{1}{2} + \frac{1}{2}$ poot	1	6	7
"	VIII	"	1	5	6
21	VIII	"	2	5	7
"	IX	$\frac{1}{2} + \frac{1}{2}$ poot	1	-	1
24	IX	$\frac{1}{2} + \frac{2}{3}$ poot	3	6	9
"	X	"	-	3	3
26	X	$\frac{1}{3} + 1$ poot	-	3	3
"	XI	"	3	-	3
			Totaal		37
			Gemiddeld per poot		6

Bijlage 8

Aantal trossen per legger.

Opgenomen vanaf railskant Oost.

3 de legger.

<u>Boom No:</u>	<u>Poot</u>	<u>Lengte van de boom</u>	<u>Aantal trossen</u>		
			<u>Kleine</u>	<u>Grote</u>	<u>Totaal.</u>
17	VII	2/3 poot	-	7	7
19	VII	} 1/3 + 2/3 poot	-	2	2
"	VIII		-	5	5
20	VIII	} 1/3 + 1/3 poot	-	4	4
"	IX		1	4	5
21	IX	2/3 poot	1	7	8
23	X	1/2 poot	1	8	9
25	X	1/2 poot	-	-	-
27	XI	1 poot	1	5	6
			Totaal		46
Gemiddeld per poot					9

Bijlage 9

27/6-152

Aantal trossen per legger op vak 3.

Ongenomen vanaf railskant west.

1e legger

Boom no:	Poot	Lengte van de boom	Aantal trossen.		
			Kleine	Groete	Totaal
3	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2} + 2 + 1$ poot	-	3	3
"	I		1	1	2
"	II		-	2	3
5	III	$1 + 7/8$ poot	2	12	14
"	IV		1	11	12
9	IV	$1/8 + 1 + 1/4$ poot	-	-	-
"	V		-	2	2
"	VI		-	-	-
13	VI	$3/4$ poot	1	4	5
				Totaal	38
				Gemiddeld per poot	$6 \frac{1}{3}$

Bijlage 10

27/6-152

Aantal trossen per legger op vak 3

Ongenomen vanaf railskant.

2de legger

Boom No	Poot	lengte van de boom
1	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2} + 1 + \frac{1}{8}$ poot
"	1	
"	2	
4	2	$\frac{7}{8} + \frac{1}{3}$ poot
"	3	
6	3	$\frac{2}{3} + \frac{1}{8}$ poot
"	4	
9	4	$\frac{7}{8}$ poot
10	5	$\frac{2}{3}$ poot
12	5	$\frac{1}{2} + \frac{1}{2}$ poot
"	6	
14	6	$\frac{1}{2}$ poot

Aantal trossen		Totaal.
Kleine	Grote	
2	7	9
4	5	9
1	2	3
-	5	5
1	-	1
1	9	10
1	-	1
1	1	2
1	-	1
-	2	2
-	2	2
-	-	-
Totaal		36
Gemiddeld per poot		6

Bijlage 11

27/6 -152

Aantal trossen per leggerop vak III.

Opgenomen vanaf railsakant.

3 de legger;

Boom No	Poot	Lengte van de boom	Aantal trossen.		
			Kleine	Grote	Totaal
2	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2} + 1$ poot	5	3	8
"	1		2	13	15
4	2	1 poot	4	3	7
7	3	$1 + \frac{1}{5}$ poot	1	7	8
"	4		-	3	3
8	4	$\frac{2}{5}$ poot	1	5	6
10	4	$\frac{2}{5} + \frac{3}{4}$ poot	-	3	3
"	5		3	8	11
14	5	$\frac{1}{2} + 1$ poot	1	2	3
"	6		-	5	5
			Totaal		61
			Gemiddeld per poot		10

Bijlage 12

Aantal trossen per poot snoerbomen.

Oost

	<u>Klein</u>	<u>Groot</u>	<u>Totaal</u>
Poot 1	10	38	48
Poot 2	4	45	49
Poot 3	8	42	50
Poot 4	6	38	44
Poot 5	6	82	88
Poot 6	<u>4</u>	<u>46</u>	<u>50</u>
Totaal	38	291	329
Gem. per poot	6,3	48,5	54,8

West.

Poot 7	4	32	36
Poot 8	3	25	28
Poot 9	6	28	34
Poot 10	7	34	41
Poot 11	<u>-</u>	<u>13</u>	<u>13</u>
Totaal	20	132	152
Gem. per poot	4	26.4	30.4

21 Alicante =

10 W. Verheul

Bijlage 13

Aantal trossen per poot leggerbomen.

Oost

	<u>Klein</u>	<u>Groot</u>	<u>Totaal</u>	<u>Opmerkingen</u>
Poot 7	1	20	21	
Poot 8	3	26	29	
Poot 9	6	24	30	
Poot 10	3	14	17	
Poot 11	<u>4</u>	<u>6</u>	<u>10</u>	
Totaal	17	90	107	
Gem. per poot	3,4	18	21,4	

West.

Poot 1	7	19	26	
Poot 2	5	13	18	
Poot 3	5	28	33	
Poot 4	4	23	27	
Poot 5	5	14	19	
Poot 6	<u>1</u>	<u>11</u>	<u>12</u>	
Totaal	27	108	135	
Gem. per poot	4,5	16	20,5	

4 Alicante = 2 W. Verheul

Bijlage 14.

Opbrengst W. Verheul

<u>Snoervorm</u>		<u>Leggervorm</u>	
<u>Vak</u>	<u>Gewicht in Kg</u>	<u>Vak</u>	<u>Gewicht in Kg.</u>
1	187	2	61,3
4	73.4	3	70.8
	<hr/>		<hr/>
Totaal	260.4	Totaal	132.1

Biilage 15.

Oost leggers

Oost snoeren.

Datum	Aantal Kg.	Datum	Aantal Kg.
17 - 7	6 Kg 500 gram	17- 7	5 Kg 200 gram
24 - 7	2 Kg		
31 - 7	5 Kg	31 - 7	6 Kg
7 - 8	0.75 Kg	7 - 8	4.75 Kg
12 - 8	2 Kg	12 - 8	3 Kg
18 - 8	2 Kg	18 - 8	25 Kg
		25 - 8	40 Kg
26 - 8	43 Kg	26 - 8	103 Kg
	<u>61 Kg 250 gram</u>		<u>186 Kg 950 gram</u>

West leggers

West snoeren

Datum	Aantal Kg.	Datum	Aantal Kg.
17 - 7	6 Kg 750 gram	17 - 7	6 Kg 900 gram
		24 - 7	2 Kg
31 - 7	7 Kg	31 - 7	16 Kg
7 - 8	8 Kg	7 - 8	20,50 Kg
12 - 8	18 Kg	12 - 8	20 Kg
18 - 8	8 Kg	18 - 8	6,25 Kg
26 - 8	23 Kg	26 - 8	1,75 Kg
	<u>70 kgr 750 gram</u>		<u>73 Kgr 400 gram</u>